

BAROSS SZÖVETSÉG

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

A „BAROSS SZÖVETSÉG” KERESKEDŐ- IPAROS- ÉS ROKONSZAKMÁK ORSZÁGOS EGYESÜLETÉNEK HIVATALOS LAPJA

Előfizetési ára évi 24 pengő.
Tagoknak évi 12 pengő

Megjelenik minden csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
IV., Bástya ucca 5. sz. I. emelet
Telefon: 183-588.

1937. Karácsonyára

Írta: Ilvovszky János

A békebeli 1913. évben volt az utolsó békés karácsonyunk. Huszonnégy év telt el azóta... Aki akkor született, ma már nagykorú, mert hiszen azóta ez a huszonötödik karácsony...

Százezrek születtek e csonka hazában és túl az elszakított országrészekben is, akik csak elmondásokból ismerik a régi Nagymagyarország életét.

A megcsónkítás veszedelme, szentül hisszük, el fog múlni fejünk fölül.

De az a generáció, amely 1913 óta született, soha sem élvezheti úgy a karácsonyt, mint azok, akik már az előző esztendőben is ünnepelhették a Megváltó születésének napját.

Megváltás volna a magyar világra, ha megjöhetne újra a magyar karácsony!

Meg fog jönni... De, hogy ez elkövetkezzék, át kell csoportosítani a magyar erőket. Előtérbe kell tolni, ápolni kell azokat a gondolatokat, cselekvéseket, amelyek a megcsónkított haza határain belül éppé, egészségre forrasztják össze mindazokat, akik az elvesztett magyar karácsony jelentőségének ismeretében küzdenek a boldog felszabadulás biztos tudatában.

Egy ilyen átcsoportosításnak vagyunk mi is, Baross Szövetség, a gazdasági téren dolgozó harcosai. Nagyon jól tudjuk, mit jelent a nemzeti életben a keresztény ipar, kereskedelem és őstermelésnek biztos alapokon való nyugvása. A keresztény gazdasági élet megerősödése jelenti a magyar apák és anyák kevesebb gondját és jelenti, hogy olyan tábor alakul, amely tevékenysége útján a nemzet nagy céljait is szolgálja.

Ennek a gondolatnak és célkitűzésnek jegyében e lapszámhoz mellékeljük, habár kivonatossan, egyelőre Budapest területére a Baross Szövetség címjegyzékét előfizetőinknek és azon barátainknak, akik ha még nincsenek is benne a Baross Szövetségben, de ebben az eszme-közösségben nemcsak ré-

zessek, hanem ily irányú munkánkat mindenkor támogatják is.

Kérjük olvasóinkat és barátainkat, fogadják szeretettel, megértéssel, e lapszámunk mellékletét és éljenek e nagyon értékes útmutatás szerint cselekvéseikben.

Karácsonyra keressék fel a keresztény iparosokat és üzleteket. Töltsék meg a Baross Szövetség boltjait, mint vásárló közönség, hogy a szent karácsony legszebb szimbólumát mutató karácsonyfa alá olyan ajándécsomagok kerüljenek, amelyek a testvérnek a boltjából, műhelyéből kerültek ki, hogy a megajándékozottak és a keresztény gazdasági életben működők együtt zengjék a szent estén a Megváltót dicsérő éneket:

„Mennyből az angyal eljött hozzátok...”

Február 20-án lesz a Baross Szövetség közgyűlése

Alig alkonyul le az 1937-ik esztendő, már megindulnak a Baross Szövetség legközelebbi közgyűlésének előkészületei. Évek óta kialakult szokás szerint közgyűlésünket február 20-án tartjuk meg a Székesfevárosi Vigadó termeiben, amelyek mindenkor szűkeknek szoktak bizonyulni az ott felvonuló hatalmas tábor elhelyezésére. Sajnos, a fővárosnak nincs megfelelő még nagyobb helyisége, amely méltán reprezentálná a közgyűlésre az egész országból felvonuló érdeklődők tömegének súlyát és tekintélyét.

Baross nemzeti politikája

A budapesti Kereskedelmi és Iparkamara dicséretes szándékkal monografia kiadását határozta el, hogy megörökítse az utolsó hetven év kimagasló magyar gazdaság- és pénzügypolitikusi működésének történetét. A sorozat első lánczeme **Baross Gábornak** van szentelve. Helyes a választás, mert nincs az elmúlt korszaknak olyan vezető férfia, aki a magyar gazdasági életet termékeny gondolatainak teremtő erejével mélyebben szántotta volna fel, mint éppen Baross Gábor. A mű szerzői: **Gyömrei Sándor** és **Vértessy Miklós** dicséretes buzgalommal és szeretettel vázolták fel egy nagy magyar alkotásainak a korra és a gazdaságpolitikára gyakorolt hatását, habár a rajz, amelyet nyújtottak, itt-ott inkább riportszerű, mint érdem és jelentőség szerint méltató. Meg kell állapítanunk azonban azt is, hogy bár a szerzők tárgyilagosságra törekedtek, előadásuk módjában mégis van bizonyos tendencia, amihez némi megjegyzést kell fűznünk.

Tendencia van magában abban a tényben, hogy a Kamara által parafált írásmű Baross Gábor közgazdasági politikájában a kereskedelem szabadságának különös kihangsúlyozását állapítja meg a korokon túl ragyogó legnagyobb érték gyanánt. Ebben a megállapításban több a malíciá, mint az igazság, mert Baross a kereskedelem szabadságának elvét főleg a német kereskedelmi tárgyalások során, a nemzeti érdekek védelmében hangsúlyozta ki, amikor azt vitatta, hogy egyik államnak sincs joga más állam gazdasági adottságait kiuzsorázni. De soha egyetlen beszédben, vagy cselekedetben sem juttatott kifejezésre olyan meggyőződést, hogy a „kereskedelem szabadsága” meghatározáson azt értette volna, hogy „aki bírja, marja”, — vagy, hogy szerzett jogok útjában állhatnak egy nemzet feltörekvő ifjúságának abban, hogy a közgazdasági pályákon és a kereskedelemben az érvényesüléshez való jogát kiharcolja.

Legyünk tisztában a helyzettel.

A forradalmak lezajlása után a magyar kereskedőtársadalom szükségét érezte a szervezkedésnek és ennek a teljes egészében nemzeti tartalmú megmozdulásnak a zászlójára Baross Gábor nevét írta, mert az ő működésében látta a legtisztábban kidomborodni a nemzeti értékek megbecsülését. Azóta a **Baross Szövetség** új szellemet teremtett és új tempót diktált a kereskedelem-politika terén.

Baross Gábor „liberális” szellemű alkotásainak a mai időkben való kihangsúlyozása tehát azt jelenti, hogy vannak érdekcsoportok, amelyek szükségesnek tartják virágnyelven kifejezést adni annak a vádnak, hogy a **Baross Szövetség** mai világfelfogása és működésének belső tartalma nem fedi Baross Gábor elgondolásának és kereskedelempolitikájának szellemét.

Ezt a törekvést nemrégén éles hírlapi nyilatkozatban bélyegezte meg a vasminiszter fia, Baross Gábor, mi pedig ez alkalommal üzenjük meg mindazoknak, akiket illeti, hogy **soha sem fogjuk elnézni, vagy megengedni, hogy a nagy Baross Gábor szellemét vagy kereskedelem-politikájának nemzeti jelentőségét akár egy ilyen jóindulatúnak látszó monográfia megjelenése alkalmából, akár bármilyen más vonatkozásban meghamisíthassák, vagy a jogos nemzeti törekvések ellen kiharcolhassák.**

Baross Gábor miniszteri működésének idején egészen más világ volt Magyarországon, mint ma. Akkor a nemzetnek az osztrák és német tőkék felszívó erejével szemben kellett energiáit érvényesítenie. Az ország beléleltében nem volt kiélezve a kenyérharc, mert a régi magyar családok ivadéka megaltalták a maguk működési területeit a vármegyénél, az állami hivatalokban, az értelmiségi pályákon és a mezőgazdaságban. Örülni kellett, ha a gyermekcipőben járó kereskedelem és ipar önálló existenciákat tudott teremteni. De az akkori és a mostani idők között van egy mélységes, szörnyű szakadék: a nagy háború és összeomlás vihara, mely a magyarság legrégibb családjait kilökte a szegénység mocsarába. Ezeknek a családoknak a fiai évszázadokon át együtt éltek a nemzettel s amikor most a megcsontított hazában elhelyezkedést keresnek a közgazdaság területein, mindenütt szemben találják magukat a nemzet lelkétől idegen, egyedül saját önző üzleti érdekeiket istenítő tökecsoportosulások rideg féltékenységével, amelyek a „kereskedelem szabadságának” jelszavával szívósan védelmezik pozícióelőnyeik „szerzett jogait”, betolakodottnak és illetéketlennek tekintve minden feltörekvő fiatal egyéniséget, aki becsületes munkával érvényesülni és konkurenciát támasztani mer.

Baross Gábor szabadelvű politikus volt a maga korában, de akkor a szabadelvűség nem jelentett a nemzeti törekvésekkel szemben külön utakat, mint ma. Előszere-tettel idézik Baross Gábor beszédeinek kiragadott részleteit, hogy szembehelyezzék azokat a mai vezető gondolatokkal. Mi is szívesen idézzük ugyanazokat a részleteket, hogy: „a képesítés és engedélyezés elvét össze kell egyeztetni az iparszabadság elvével”, — hogy „a részletfizetés melletti üzletek kötése fontos és előnyös, de a visszaéléseket meg kell szüntetni”, — hogy „sokan vannak a magyar kereskedelemben tevékenykedők, akik nem magyarok, de a magyar nemzet azon szívósságánál fogva, amely őt minden téren jellemzi, az idegent asszimilálni fogja az itteni hazai érdekekkel”. Helytállóknak ismerjük el Baross Gábornak mindezeket a nyilatkozatait, sőt azokat is, amelyeket ellenfeleink nem szoktak idézgetni és fegyverül kihegyezni. Sőt mi nemcsak ezekre a mondatokra hivatkozunk, hanem idézzük Baross Gábor egész

alkotó egyéniségének, működésének, élő és termékeny lelkének bizonyágtételét ama felfogásnak az igazsága mellett, amely a Baross Szövetséget parancsoló szükségként létrehozta: **hogy a háborúban győztes ellenségeink által lassú elsorvadásra ítélt magyar nemzet fiainak joguk van ebben a hazában a közgazdasági téren való érvényesülésre és boldogulásra!**

A Baross Szövetség azért viseli Baross Gábor nevét, mert ez a nagykoncepciójú államférfi fejezte ki a leg-

pregnansabban a magyarságnak azt a jogát, hogy saját sorsa és megélhetése érdekében tudjon is, merjen is cselekedni. A kötelesség, hogy Baross szellemének hív megőrzéséről gondoskodjunk, kényszerít bennünket arra, hogy az ő kemény magyarságának és élesen kidomborodó nemzeti önérzetének soha el nem halványuló magasabb eszményeit éppen a mai kor kíméletlen gazdasági harcában szembehelyezzük az önzés igazolására irányuló és a nemzet valódi érdekeit semmibevevő kísérletekkel.

Az Eucharisztikus Kongresszus vendég-látásának kérdései a Baross Szövetség idegenforgalmi előadásán

Előkelő közönség részvételével nyitotta meg 1937—1938. évi idegenforgalmi előadássorozatát a Baross Szövetség furdőügyi és idegenforgalmi főcsoportja. A József Ferenc főherceg elnöklésével az Ujváros háza közgyűlési termében összeülő évadnyitó ülésén ott volt Horváth Ferenc felszentelt püspök, Karafiáth Jenő főpolgármester és a gazdasági és társadalmi élet előkelőségei közül dr. Purebl Győző ny. tanácsnok, Zimmer Ferenc, Nagykovácsy Milenkó, Majthényi Béla, Orel Géza főigazgató, Lányi Árpád ezredes és mások.

József Ferenc főherceg nyitotta meg az ünnepi ülést. Hangoztatta, hogy az elmúlt évi idegenforgalomnak mérleget bizonyította, hogy Magyarország, illetve szorosabban Budapest a nemzetközi furdőügy központja lett. Hangoztatta, hogy a bizalomra érdemeseknek kell bizonyulnunk.

Vitéz Nádasdy Ferenc tartott ezután előadást „Az Eucharisztikus Világkongresszus gazdasági, pénzügyi, forgalmi és idegenforgalmi hatásairól, kül- és belföldi tekintetben” címmel. Óriási fontosságú ez a kongresszus — mondotta az előadó —, mert Magyarország nevét ismertté teszi az egész világ előtt. Már eddig 43,000 helyet foglaltak le a külföldiek Budapesten és további tízezekre lehet számítani. Ezeknek a vendégeknek az elhelyezése igen nehéz feladat, mert nagyon kevés szállodai szoba áll rendelkezésre és a budapesti lakások közül is mindössze csak 33,000 ágyat ajánlottak fel a vendégek számára. Az elhelyezési lehetőségeket 270 iskola igénybevételével igyekeznek kibővíteni. Ezekben 45,000 zárandokot fognak tudni elhelyezni. Az iskolák berendezése jelentős kereseti lehetőségeket nyújt a magyar ipar számára, a faiparban körülbelül 500,000 pengőt kitevő munkát jelent, a textiliparban 800,000 pengő munkaértéket, a berendezés 600,000 pengőt.

A nagy tetszéssel fogadott előadás után dr. Glaz Gyula, Esztergom város polgármestere Esztergom jövő évi idegenforgalmi munkájáról beszélt. Előadásában rámutatott arra, hogy Szent István városának évente mintegy százezer látogatója van már és a jövő esztendőben még tekintélyesebb idegenforgalommal kell számolni. A város idegenforgalmi alap létesítésével foglal-kozik és már a gyermekeket úgy nevelik, hogy az idegent, a vendéget szeretettel, szívesen fogadják. Eszter-

gom modern nagyszállodát ugyan nem tud egyelőre építeni, de ezt a hiányt pótolni igyekszik diákszálló építésével.

Ilovsky János, a Baross Szövetség országos elnöke mondott köszönetet az előadóknak, majd József Ferenc főherceg bezárta az ünnepi ülést.

Forgalomba került a Baross Szövetség „Kék Könyve”

A közelmúlt napokban útjára bocsátottuk Szövetségünk „Kék Könyv”-ét, amely ismét jelentékenyen megnövelt terjedelmében és a tavalyi kiadásnak csaknem kétszeresére nőtt.

Széles körökben megértéssel és szeretettel fogadták közismert címjegyzékünknek ezt a legújabb kiadását. Hivatalok, intézmények, magánosok nem nélkülözhetik a keresztény kereskedők, iparosok, vállalkozók pontos összeállítását.

A Baross Szövetség sokatígérő kollektív reklámja immár mint teljesen otthonos tényező teszi meg kötelességét és eljön az idő, amikor nemcsak a megfelelő tényezők kezébe kerül, hanem a széles rétegek között ott lesz a Baross Kék-Könyv, mint üzleti kalauz, mint tanácsadó, hogy a keresztény vásárló, de maga az iparos és kereskedő is minden időben úgy igazodhassék a Kék-Könyv után, mint az iránytű után.

Baross-testvérek, fogadjátok szeretettel az 1938. évi Kék-Könyvet. Ez a mi cégtáblánk, valamennyiünk közös üzlete s ezt a közös üzletet ne mulasszuk el propagálni, a forgalmat emelni és minden erőnkkel mindenüvé behatolni. Jogunk van ehhez, a tisztas kereskedő és becsületes iparos eszközeivel vívjuk ezt a nemes harcot.

A keresztény tábor gazdasági szervezkedése Rákosligeten

A Baross Szövetség szónokának előadása

Ragyogó külsőségek között folyt le Rákosligeten az a nagy keresztény megmozdulás, amely a Turul Szövetség kezdeményezése alapján a rákosligeti magyar fogyasztóközönség megszervezését tűzte ki céljaul.

A nagygyűlés december 8-án délután folyt le. Az állomáson díszes Turul-órség fogadta a fővárosból érkező vendégeket. A fogadó és rendező bizottság élén Bottka Sándor dominus, máv. főtanácsos tevékenykedett, aki az egész mozgalomnak páratlanul lelkes és agilis vezetője is.

A hatalmas közönség soraiban ott volt Rákosliget egész értelmisége az ottani társadalom vezető egyéniségeivel az élén. Az ünnepi szónok Valentin Antal igazgató volt, aki közel kétórás nagy előadásában a keresztény összefogás gazdasági jelentőségét és szükségességét hangoztatta. Megismertette azokat a módokat, amelyek alkalmasak a keresztény tábor megerősítésére, új kereskedő- és iparosgenerációk nevelésére. Legfontosabbnak jelezte az előadó a vásárlóközönség megszervezését és öntudatossá tételét. Ha minden magyar

család teljesíteni fogja azt a kötelességét, hogy csak keresztény cégnél fog a jövőben vásárolni, akkor a magyarság önmagát erősíti meg és a társadalom gyarapodni fog az önálló, erőteljes keresztény existenciák ezreivel, ami a Baross Szövetség célja.

Rámutatott az előadó arra, hogy a hosszú háború alatt a keresztény iparos- és kereskedő existenciák tönkrementek, elszegényedtek, tőke hiányában üzletüket és műhelyüket fenntartani nem tudták. Ugyanekkor az itthonmaradt hadiszállítók nagy vagyona tetek szert és a háború befejezése után a nagytőke hatalmával dirigálni akarják a kereskedelmi élet irányítását. A keresztény kereskedő és iparos hiába fordul hozzájuk kölcsönért.

A rendkívül nagyszerű előadást a hallgatóság lelkes tapsal és teteszenyilvánítással honorálta.

Értesülésünk szerint a rákosligeti társadalom körében a gyűlés lelkes hangulatának eredményeként mozgalom indult meg, hogy a közeljövőben megalakuljon a Baross Szövetség rákosligeti szervezete.

A légmentes gyakorlat és a kereskedők

A csütörtöki nagyszabású légmentes gyakorlat súlyosan érintette a fővárosi kereskedők érdekeit, mert épen a legforgalmasabb déli órákban a közlekedés teljesen megakadt.

Meg kell állapítanunk, hogy a fővárosi kereskedelem teljes megértéssel és hazafias együttérzéssel mozdította elő a légmentes gyakorlat sikerét. Az üzleteket bezárták, rendezavarás sehol sem fordult elő.

Ez alkalommal felhívjuk a magyar társadalom figyelmét arra, hogy a Légmentes Liga intézkedéseit megértéssel és hazafias kötelességérzéssel fogadják.

Nagygyűlés Újpesten a vasárnapi munkaszünet érdekében

A újpesti társadalom szükségét érzi annak, hogy nagygyűlés keretében kérje a teljes vasárnapi munkaszünet bevezetését. Aggházy Tibor kezdeményezésére f. hó 12-én, vasárnap délelőttre az egész újpesti társadalom bevonásával nagygyűlést hívott össze és megkeresést intézett a Baross Szövetséghez szónok kijelölése iránt.

Szövetségünk elnöksége Marschalek Imre nagykereskedőt, a fűszer- és élelmiszerkereskedő szakosztály elnökét küldte ki ünnepi szónokul Újpestre.

Erdekes, hogy Újpesten egészen sajátos helyzet áll fenn. Ez a város ugyanis királyi privilégium alapján vasárnap tartja hetivásárját. Emiatt az ottani teljes munkaszünet bevezetése csak törvényes intézkedéssel léptethető életbe.

Kulcsár Richárd halála

Súlyos veszteség érte a magyar nyomdaipart és a Baross Szövetséget az Attila-nyomda R. T. elnökgaztatójának, E. Kulcsár Richárdnak, az állami nyomda volt osztályvezetőjének váratlanul bekövetkezett halálával.

Kulcsár Richárd rajongással szerette pályáját és végtelen nagy szeretettel kormányozta a könyvnyomtató gépek munkáját. A legszebb magyar művek a keze közül kerültek ki és csak a legutóbbi napokban bocsátotta útnak az Akadémia egyik pompásan kiállított botanikai kiadványát. A Baross Szövetségnek mindenkor tántoríthatatlan híve és lelkes előharcosa volt. Markáns egyénisége hozzátartozott az elnöki ülések megszokott környezetéhez és hangulatához. Csak barátai voltak, ellenségei nem.

Az utóbbi időben Balatonkenese békés csendjében keresett gyógyulást súlyos bajára. Napokkal ezelőtt tért vissza látszólag felfrissülten és munkára készen. A munkasztal mellett érte a halál ütése: agyvérzés érte, mely pillanatok alatt végzett vele.

Temetése december 8-án volt a farkasréti temetőben, amelyen megjelent a Baross Szövetség vezetősége Ilvószky János elnökkel az élén. A Szövetség ezenkívül részvét-táviratot intézett az elhunyt elnökgaztató özvegyéhez és fiához. Emlékét kegyelettel fogjuk megőrizni.

Felelős szerkesztő: Tábor György.
Felelős kiadó: Dr. Domokos László.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
V. Bástya-utca 5.

Nyomatott Centrum Rt. körforgógépén
Felelős üzemvezető: Kulcsár József.